Samostatný knihovník katalogizátor / samostatná knihovnice katalogizátorka (kód: 72-008-R)

Autorizující orgán: Ministerstvo kultury
Skupina oborů: Publicistika, knihovnictví a informatika (kód: 72)
Týká se povolání: Samostatný knihovník katalogizátor
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 6

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Evidence, katalogizace a adjustace v knihovnách s lokální působností	4
Formální a obsahová analýza odborného textu, rychlé čtení	6
Vytváření bibliografických a faktografických databází	6
Orientace na knižním trhu a v produkci ostatních informačních zdrojů	6
Ovládání automatizovaného knihovního systému	6
Vyhledávání bibliografických a faktografických informací ze specializovaných zdrojů a jejich ověřování	6
Zpracování jmenného katalogizačního záznamu cizojazyčného dokumentu dle platných standardů	6
Zpracování katalogizačních záznamů na analytické úrovni dle platných standardů	6
Zpracování věcného katalogizačního záznamu cizojazyčného dokumentu dle platných standardů	6

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022 do: 19.05.2025

Kritéria a způsoby hodnocení

Evidence, katalogizace a adjustace v knihovnách s lokální působností

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat knihovní procesy související s evidencí knihy (objednávka, akvizice, katalogizace, evidence jednotky, odpis) v knihovně s lokální působností	Písemné ověření
b) Vysvětlit vztah mezi popisem jednotky monografie, pokračujícího zdroje a nastavením výpůjčních a revizních služeb knihovny.	Ústní ověření
c) Charakterizovat metodiky stavění volně přístupného fondu v knihovnách s lokální působností	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Formální a obsahová analýza odborného textu, rychlé čtení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit prameny popisu pro obsahovou analýzu české a cizojazyčné odborné monografie	Ústní ověření
b) Vytvořit biografickou poznámku v autoritním záznamu vztahujícím se k cizojazyčné odborné monografii a uvést zdroje pro tvorbu této poznámky	Písemné ověření
c) V předepsaném časovém limitu přečíst zadaný odborný text a určit stanovený počet klíčových slov	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vytváření bibliografických a faktografických databází

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat obecně strukturu dílčí oborové bibliografické nebo faktografické databáze	Ústní ověření
b) Popsat rozdíly mezi bibliografickou a faktografickou databází	Ústní ověření
c) Ověřit popsané rozdíly vyhledáním v bibliografické nebo faktografické databázi na pěti zadaných příkladech	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace na knižním trhu a v produkci ostatních informačních zdrojů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Přiřadit názvy českých a zahraničních nakladatelů k charakteristice jejich publikačního profilu	Praktické předvedení
b) Určit správné pořadí vydavatelů cizojazyčného pokračujícího díla vydávaného minimálně od roku 1970 do roku zkoušky	Praktické předvedení
c) Popsat on-line zdroje pro hodnocení atraktivity dokumentů u čtenářů, a to včetně sociálních sítí a internetových portálů	Ústní ověření
d) Vyhledat 3 knihy vydané v roce předcházejícím roku zkoušky a oceněné některou z českých knižních cen	Praktické předvedení
e) Zjistit dostupnost 5 českých dokumentů vydaných v roce předcházejícím roku zkoušky (naučná monografie pro dospělé, zvuková kniha, mapa, VŠ skripta, hudebnina) na trhu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ovládání automatizovaného knihovního systému

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat model automatizovaného knihovního systému, včetně návaznosti agend pro zpracování, zpřístupnění a uchování dokumentu v knihovně	Ústní ověření
b) Popsat a vysvětlit, jaké typy statistik lze získat z dat automatizovaného knihovního systému a jak je lze použít při hodnocení práce a plánování rozvoje knihovny a uvést jeden modelový příklad z praxe knihoven	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Vyhledávání bibliografických a faktografických informací ze specializovaných zdrojů a jejich ověřování

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit selekční údaje v bibliografickém záznamu dvou kartografických dokumentů	Praktické předvedení
b) Vyhledat bibliografický záznam tří hudebnin v OPAC (Online Public Access Catalogue) Národní knihovny České republiky	Praktické předvedení
c) Vyhledat zadané digitalizované dílo ve zvolené volně přístupné digitální knihovně rukopisů a starých tisků	Praktické předvedení
d) Vyhledat ve volně přístupných zdrojích plný text konkrétního paragrafu platného zákona podle zadání	Praktické předvedení
e) Identifikovat, vyhledat a ověřit ve dvou volně přístupných zdrojích základní biografické údaje o osobnosti, která působila v politice, vědě, kultuře a společnosti v Českých zemích v 19. století	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zpracování jmenného katalogizačního záznamu cizojazyčného dokumentu dle platných standardů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se ve standardu formátu MARC21 (Machine-Readable Cataloging, česky „Strojově čitelná katalogizace“) v rozsahu minimálního záznamu pro souborný katalog – cizojazyčná monografie, oprava záznamu s využitím manuálu MARC21 v českém jazyce	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit význam selekčních termínů v katalogizačním záznamu cizojazyčné monografie podle předloženého katalogizačního záznamu ve formátu MARC21	Ústní ověření
c) Doplnit indikátory do všech polí bibliografického záznamu českého pokračujícího díla	Praktické předvedení
d) Charakterizovat historické etapy vývoje jmenného popisu od 90. let 20. stol., včetně postupů retrospektivní katalogizace v knihovnách	Ústní ověření
e) Vysvětlit pracovní postupy při ověření konkrétního katalogizačního problému	Praktické předvedení
f) Přiřadit konkrétní název díla ke jménu jeho autora v seznamu pěti cizojazyčných monografií s ověřením v Souboru národních autorit	Praktické předvedení
g) Přiřadit konkrétní název díla k jeho korporativním autorům v seznamu pěti cizojazyčných děl s ověřením v Souboru národních autorit	Praktické předvedení
h) Vyhledat v zahraničním knihovním katalogu záznam dokumentu v anglickém jazyce, který může být užit pro sdílenou katalogizaci (kopírování záznamu pomocí protokolu Z39.50). Určit, které údaje budou přebírány a které části záznamu budou pro užití v českém katalogu upraveny	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zpracování katalogizačních záznamů na analytické úrovni dle platných standardů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyhledat v regionální nebo specializované článkové databázi pět článků z různých českých periodik na základě předložených kopií článků	Praktické předvedení
b) Vytvořit pět klíčových slov vhodných pro věcný popis českého článku v českém jazyce o rozsahu minimálně čtyř stran z časopisu určeného široké veřejnosti	Praktické předvedení
c) Vybrat z českého zájmového časopisu určeného široké veřejnosti články, které je vhodné zpracovat do regionální článkové bibliografie, a výběr zdůvodnit formou desetiminutové prezentace. Zdůvodnit také, proč jsou některé články/části časopisu pro toto zpracování nevhodné	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zpracování věcného katalogizačního záznamu cizojazyčného dokumentu dle platných standardů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat jednotlivé typy věcného popisu užívané v knihovnách v České republice	Ústní ověření
b) Přiřadit kód Mezinárodního desetinného třídění dvěma cizojazyčným monografiím a jednomu cizojazyčnému pokračujícímu dílu a ověřit správnost kódu v katalogu Národní knihovny ČR	Praktické předvedení
c) Přiřadit příslušné věcné autority ze souboru Národní knihovny ČR k záznamu odborné cizojazyčné monografie	Praktické předvedení
d) Přiradit příslušný geografický termín k záznamu cizojazyčné mapy	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Během zkoušky je prověřována i znalost odborné terminologie a dovednost práce s počítačem a orientace v síti internetu. Terminologie používaná při zadávání úkolů a i jejich hodnocení musí být v souladu s aktuální terminologií, jak ji uvádí Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV) vytvářená Národní knihovnou ČR.
V oblasti knihovnických a informačních služeb a provozu je nutné, aby konkrétní zadání i hodnocení respektovalo aktuální znění platných legislativních norem, zejména:
Občanský zákoník, č. 89/2012 Sb.
Trestní zákoník, č. 40/2009 Sb.
Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)
Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů
Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) včetně věcně příslušných vyhlášek v platném znění
Zákon č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích
Zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického textu a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon)

Pokud je v rámci ověření požadováno vyhledávání, pak není-li uvedeno jinak, je požadováno vyhledávání ve volně přístupném internetu.
V oblasti katalogizace je nutné, aby konkrétní zadání i hodnocení respektovalo aktuální katalogizační standardy, které určuje Národní knihovna České republiky. V případě, že se prověřuje znalost bibliografického záznamu v rozsahu MARC21 (MAchine-Readable Cataloging) formátu, pracuje se v rámci ověření pouze v rozsahu polí stanovených standardem „minimální záznam pro souborný katalog“, který stanovuje Národní knihovna České republiky.

Při vyhledávání digitalizovaných děl v digitálních knihovnách je uchazeči při ověření kompetence dostupný jeden titulní list monografického díla vydaného na území České republiky a v českém jazyce. Uchazeč prokazuje v rámci tohoto ověření orientaci v digitálních knihovnách budovaných českými institucemi.
Jednotlivé dokumenty je možné využít opakovaně v různých okruzích otázek. Uchazeč obdrží seznam potřebných dokumentů v rámci přípravy na zkoušku.
Praktické předvedení může mít písemnou formu nebo formu praktického předvedení určité činnosti. V případě předvádění určité činnosti uchazeč činnost provádí a zároveň komentuje a zdůvodňuje postup práce. Všechna kritéria, která jsou ověřována formou praktického předvedení, simulují reálnou činnost v práci samostatného knihovníka katalogizátora.

Každé praktické předvedení má v Pokynech k realizaci zkoušky přiděleno bodové ohodnocení z něhož autorizovaná osoba přidělí až 50 % bodů za průběh práce, rychlost a přesnost pracovních postupů. Zbylých až 50 % bodů připadá na výsledek. Pro jedno ověření se body sčítají.
U kritérií, která jsou ověřována ústním nebo písemným ověřením, se hodnotí věcná správnost výsledků, obsah textu a úroveň vyjadřování. Maximální bodové hodnocení každého kritéria je součástí Pokynů k realizaci zkoušky.
Kritérium je splněno, pokud uchazeč dosáhne alespoň 50% bodů.
U ověření praktickým předvedením je v záznamu o průběhu a výsledku zkoušky rozepsáno bodové hodnocení podle dílčích kritérií, u ústního nebo písemného ověření je uveden celkový počet bodů. Veškeré písemné podklady a přípravy uchazeče budou autorizovanou osobou archivovány po dobu 1 roku.

FORMÁLNÍ A OBSAHOVÁ ANALÝZA ODBORNÉHO TEXTU, RYCHLÉ ČTENÍ
Pro ověření kompetence *Formální a obsahová analýza odborného textu, rychlé čtení* připraví autorizovaná osoba 100 odborných monografií v českém jazyce a 100 monografií v cizím jazyce (angličtina, němčina), z nichž bude vybrána 1 pro zkoušku v českém jazyce a 1 v cizím jazyce. Uchazeč u obou monografií určí prameny popisu a); vytvoří dle b) bibliografickou poznámku a v krátkém časovém intervalu (8 min.) určí obsah pomocí klíčových slov u jedné jím vybrané monografie z předložených dvou monografií.

VYTVÁŘENÍ BIBLIOGRAFICKÝCH A FAKTOGRAFICKÝCH DATABÁZÍ
Pro ověření kompetence *Vytváření bibliografických a faktografických databází* připraví autorizovaná osoba 100 kopií titulních listů českých a zahraničních monografií a pokračujících děl vydaných v různých obdobích 19., 20. a 21. století, z nich vybere 5 titulních listů pro ověření kritéria c). Současně budou ověřena kritéria a) a b) popisem struktury dílčích oborových databází a popsáním rozdílů bibliografických a faktografických databází.

EVIDENCE, KATALOGIZACE A ADJUSTACE V KNIHOVNÁCH S LOKÁLNÍ PŮSOBNOSTÍ
Pro ověření kompetence *Evidence, katalogizace a adjustace* není nutné připravovat žádné zvláštní pomůcky.

ORIENTACE NA KNIŽNÍM TRHU
Pro ověření kompetence *Orientace na knižním trhu a v produkci ostatních informačních zdrojů* v kritériu a) připraví autorizovaná osoba soubor 30 publikačních profilů českých nakladatelství, jejichž produkce je vyšší než 50 publikací ročně, z nichž bude pro účely zkoušky vybráno 5. Pro ověření kritéria b) připraví autorizovaná osoba seznam 30 pokračujících děl, vydávaných nejméně 3 různými nakladateli mimo území České republiky minimálně od roku 1970, uchazeč pak určuje pořadí vydavatelů u jednoho z nich. Pro ověření kritéria d) připraví autorizovaná osoba seznam 30 dokumentů z české produkce vydaných v roce předcházejícím roku zkoušky – naučné monografie pro dospělé, zvukové knihy, mapy, VŠ skripta a hudebniny. Dokument bude pro uchazeče identifikován nejméně 2 z těchto údajů: autor, název, ISBN (International Standard Book Number, mezinárodní číslo knihy), popř. ISMN (International Standard Music Number, mezinárodní číslo hudebniny), nakladatel, rok vydání. Pro účely zkoušky bude z každého typu vybrán jeden dokument. Pro ověření kompetence budou pro splnění kritérií vybírány dokumenty vydané v České republice a zemích Evropské unie.

OVLÁDÁNÍ AUTOMATIZOVANÉHO KNIHOVNÍHO SYSTÉMU
Pro ověření kompetence *Ovládání automatizovaného knihovního systému:* všechny automatizované systémy pracují na principu modulárního propojení a pokrývají agendy provozu knihovny. Obecné popsání může být tedy vztaženo ke konkrétnímu automatizovanému knihovnímu systému. V rámci kompetence uchazeč prokazuje znalost agend, které lze pokrýt automatizovaným provozem. Dále uchazeč prokazuje povědomí o tom, že kromě zabezpečení provozu jsou v automatizovaném knihovním systému dostupná data o provozu knihovny, např. kvantitativní ukazatele o počtu a typu dokumentů, uživatelů, výpůjček, a jaké možnosti pro organizaci práce v knihovně tato data poskytují. Pro ověření kompetence nejsou nutné žádné speciální pomůcky, kromě psacích potřeb.

VYHLEDÁVÁNÍ BIBLIOGRAFICKÝCH A FAKTOGRAFICKÝCH INFORMACÍ ZE SPECIALIZOVANÝCH ZDROJŮ
Pro ověření kompetence *Vyhledávání bibliografických a faktografických informací ze specializovaných zdrojů a jejich ověřování* je nutné připravit:
pro ověření kritéria a) 50 kopií kartografických dokumentů vydaných od 19. do 21. století
pro ověření kritéria b) 50 hudebnin vydaných od 19. do 21. století
Z hlediska chronologického se musí u kartografických dokumentů a hudebnin jednat o dokumenty:
10 % dokumentů vydaných v letech 1850–1900
10 % dokumentů vydávaných v letech 1901–1950
20 % dokumentů vydávaných v letech 1951–2010
60 % dokumentů vydaných 2010 – a novějších
Pro zkoušku musí být vybrány dokumenty z různých uvedených období. Uchazeč není předem informován o tom, jaké konkrétní dokumenty budou vybrány.
Pro ověření kritéria c) připraví autorizovaná osoba kopie 50 katalogizačních záznamů zdigitalizovaných rukopisů s lokačními údaji a 50 titulních listů zdigitalizovaných starých tisků.
Pro ověření kritéria d) připraví autorizovaná osoba 50 různých zadání z aktuálně platných znění legislativních norem občanský zákoník, č. 89/2012 Sb., trestní zákoník, č. 40/2009 Sb., zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů a zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon).
Pro ověření kritéria e) připraví 50 různých zadání (jméno, dílo, působnost, citát etc.) charakterizujících 50 různých osobností z politiky, vědy, kultury a společnosti v Českých zemích v 19. století.

ZPRACOVÁNÍ JMENNÉHO KATALOGIZAČNÍHO ZÁZNAMU CIZOJAZYČNÉHO DOKUMENTU DLE PLATNÝCH STANDARDŮ
V rámci kompetence *Zpracování jmenného katalogizačního záznamu cizojazyčného dokumentu dle platných standardů* je prověřována znalost bibliografického záznamu v rozsahu MARC21 (MAchine-Readable Cataloging) formátu. V oblasti katalogizace je nutné, aby konkrétní zadání i hodnocení respektovalo aktuální katalogizační standardy, které určuje Národní knihovna České republiky. Jedná se o pravidla RDA (Resource Description and Access – česky popis a

zpřístupnění zdrojů, dále jen RDA) včetně platných národních interpretací a formát MARC21 (MAchine-Readable Cataloging, česky „Strojově čitelná katalogizace“, dále jen MARC). Informace o standardech a interpretacích jsou k dispozici na webových stránkách Národní knihovny České republiky v sekci Katalogizační politika. Autorizovaná osoba je povinna sdělit uchazečům 4 týdny před termínem zkoušky aktuální citace manuálů a v den zkoušky informace o pravidlech práce s manuály při zkoušce.
Pro ověření této kompetence a) je nutné připravit 30 cizojazyčných monografií a 30 bibliografických záznamů těchto cizojazyčných monografií ve struktuře MARC21 s chybami (nesprávné umístění údajů v rámci selekčních a popisných polí, chyby v indikátorech, interpunkci). V každém záznamu bude 5 chyb. Pro ověření bude vybrán 1 záznam.
Při ověřování pracuje uchazeč na základě primárního dokumentu i bibliografického záznamu. Vybrána bude jedna cizojazyčná monografie a jeden záznam. Tento záznam bude užit i při ověření kritéria b) – uchazeč v tomto záznamu vysvětlí význam selekčních polí. Pro ověření kritéria c) připraví autorizovaná osoba 30 bibliografických záznamů českých pokračujících děl, kde nebudou doplněny žádné indikátory. Ke každému z těchto bibliografických záznamů bez indikátorů bude mít uchazeč k dispozici i zdrojový dokument (např. ročník časopisu, sborník z konference).
Pro zkoušku je vybráno 1 pokračující dílo. Pro ověření kritéria e) bude ze souboru 50 konkrétních dotazů z databáze Dotazy ke katalogizaci budované Národní knihovnou ČR vybrán jeden problém. Dotaz nesmí být starší než tři roky a může se týkat všech tématických okruhů databáze. Uchazeč není povinen pro řešení databázi využít, pokud je schopen katalogizační problém vyřešit na základě jiných pomůcek.
Pro ověření kritérií f), g) je nutné připravit kopie titulních listů, rubu titulních listů, případně tiráže cizojazyčných monografií, jejichž autoři nebo korporativní autoři mají záznamy v Souboru národních autorit budovaném Národní knihovnou ČR.
Připraveno bude 60 titulních listů monografií s autorstvím fyzické osoby ve struktuře:
25 v anglickém jazyce (pro ověření vybrány 2 kopie)
25 v německém jazyce (pro ověření vybrány 2 kopie)
10 v ruštině (pro ověření bude vybrána 1 kopie)
Připraveno bude 60 titulních listů monografií s autorstvím korporátním ve struktuře:
25 v anglickém jazyce (pro ověření vybrány 2 kopie)
25 v slovenském jazyce (pro ověření vybrány 2 kopie)
10 v německém jazyce (pro ověření bude vybrána 1 kopie)
Kritérium h) je ověřováno na základě jednoho dokumentu v anglickém jazyce, který je vybrán z připravených sad. Kritérium ověřuje schopnost orientace ve zdrojích pro sdílenou katalogizaci. Uchazeč není nijak limitován v tom, jaký konkrétní zdroj použije. Mělo by se jednat o katalog, který je budován podle stejných standardů (katalogizační pravidla, formát), jako katalog Národní knihovny ČR.

ZPRACOVÁNÍ KATALOGIZAČNÍHO ZÁZNAMU NA ANALYTICKÉ ÚROVNI DLE PLATNÝCH STANDARDŮ
Pro splnění kompetence *Zpracování katalogizačního záznamu na analytické úrovni dle platných standardů,* kritérium b) připraví autorizovaná osoba 100 kopií článků z různých českých tištěných periodik v minimálním rozsahu čtyř stran. Každá kopie článku bude opatřena údaji o tom, z jakého časopisu byla převzata (název), roku vydání, ročníku, čísle a rozsahu stran, kde je článek otištěn. Pro ověření se nepřipouští užití článků, které vycházejí na pokračování. Přípustné je užití článku, který vychází v rámci pravidelné rubriky. Všechny články musí být zpracovány v rámci volně (bez licence) dostupné článkové databáze, kterou buduje některá krajská nebo specializovaná knihovna a jejíž záznamy jsou dostupné v centrálních knihovních portálech. Pro ověření kritéria a) bude vybráno pět článků (z různých oborů), pro ověření kritéria b) jeden článek. Pro ověření kritéria c) připraví autorizovaná osoba 50 jednotlivých čísel českých zájmových časopisů (např. časopisy věnované výpočetní technice, zahrádkářství, psychologii, zdravotnictví, pedagogice; nikoli časopisy obecné či společenské), které obsahují minimálně dva odborné články o rozsahu minimálně čtyři strany. Přípustné jsou články a časopisy vydané nejdéle pět let před konáním zkoušky. Pro ověření bude vybrán jeden časopis.

ZPRACOVÁNÍ VĚCNÉHO KATALOGIZAČNÍHO ZÁZNAMU CIZOJAZYČNÉHO DOKUMENTU DLE PLATNÝCH STANDARDŮ
Pro ověření kompetence *Zpracování věcného katalogizačního záznamu cizojazyčného dokumentu dle platných standardů,* kritérium a) připraví autorizovaná osoba seznam prvků věcného popisu aktuálně užívaných v knihovnách v ČR v posledních pěti letech před datem konání zkoušky, se stručným popisem. Uchazeč bude hodnocen podle toho, kolik prvků zná a dokáže charakterizovat, zejména v praktickém významu pro služby knihoven. Pro ověření kompetence b) a c) je nutné připravit 50 monografií v anglickém nebo německém jazyce, které mají záznam, včetně kódu mezinárodního desetinného třídění, v katalogu Národní knihovny ČR a nejsou staršího vydání než pět let před datem konání ověření. Tyto monografie mohou být součástí souborů připravených k dalším částem ověření. Pro ověření budou vybrány pro kritérium b) dvě a pro kritérium c) jedna. Dále je nutné připravit soubor 30 cizojazyčných pokračujících děl, pro ověření bude vybráno jedno. Uchazeč přidělí znak mezinárodního desetinného třídění pro celý ročník, nikoli pro jednotlivá čísla časopisů. Pro ověření d) připraví autorizovaná osoba soubor 30 map vydaných v zahraničí. Bude se jednat o turistické mapy menších územních celků. Nelze užít map státních celků a atlasů. Použity budou pouze soubory

map, pro jejichž geografické termíny jsou již v souboru národních autorit Národní knihovny ČR zpracovány záznamy.

Hodnocení

EVIDENCE, KATALOGIZACE A ADJUSTACE V KNIHOVNÁCH S LOKÁLNÍ PŮSOBNOSTÍ
1x ústní ověření, 100 bodů
2x písemné ověření po 100 bodech, celkem 200 bodů
Celkem 300 bodů

FORMÁLNÍ A OBSAHOVÁ ANALÝZA ODBORNÉHO TEXTU, RYCHLÉ ČTENÍ
1x písemné ověření, 120 bodů
1x ústní ověření, 120 bodů
1x praktické předvedení, 120 bodů
Celkem 360 bodů

VYTVÁŘENÍ BIBLIOGRAFICKÝCH A FAKTOGRAFICKÝCH DATABÁZÍ
2x ústní ověření po 120 bodech, celkem 240 bodů
1x praktické předvedení, 100 bodů
Celkem 340 bodů

ORIENTACE NA KNIŽNÍM TRHU A V PRODUKCI OSTATNÍCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ
4x praktické předvedení po 100 bodech, celkem 400 bodů
1x praktické předvedení a ústní ověření, 100 bodů
Celkem 500 bodů

OVLÁDÁNÍ AUTOMATIZOVANÉHO KNIHOVNÍHO SYSTÉMU
2x ústní ověření, 100 bodů
Celkem 200 bodů

VYHLEDÁVÁNÍ BIBLIOGRAFICKÝCH A FAKTOGRAFICKÝCH INFORMACÍ ZE SPECIALIZOVANÝCH ZDROJŮ A JEJICH OVĚŘOVÁNÍ
5x praktické předvedení po 100 bodech
Celkem 500 bodů

ZPRACOVÁNÍ JMENNÉHO KATALOGIZAČNÍHO ZÁNAMU CIZOJAZYČNÉHO DOKUMENTU DLE LATNÝCH STANDARDŮ
2x ústní ověření po 100 bodech, celkem 200 bodů
5x praktické předvedení po 100 bodech, celkem 500 bodů
1x praktické předvedení a ústní ověření, 100 bodů
Celkem 800 bodů

ZPRACOVÁNÍ KATALOGIZAČNÍHO ZÁZNAMU NA ANALYTICKÉ ÚROVNI DLE PLATNÝCH STANDARDŮ
2x praktické předvedení po 100 bodech, celkem 200 bodu
1x praktické předvedení s ústním ověřením, 100 bodů
Celkem 300 bodů

ZPRACOVÁNÍ VĚCNÉHO KATALOGIZAČNÍHO ZÁZNAMU CIZOJAZYČNÝCH DOKUMENTŮ DLE PLATNÝCH STANDARDŮ
1x ústní ověření, 100 bodů
3x praktické předvedení po 100 bodech, celkem 300 bodů
Celkem 400 bodů

Celkově může uchazeč získat 3 700 bodů. Pro úspěšné splnění zkoušky je potřeba dosáhnout alespoň 75% úspěšnosti, tj. 2775 bodů.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovatalespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Vysokoškolské vzdělání v oboru informační studia a knihovnictví a alespoň 5 let prokázané odborné praxe v oblasti přímých knihovnických a informačních služeb nebo v oblasti metodických služeb plus lektorská praxe v oblasti přímých knihovnických a informačních služeb v rámci vzdělávacích odborných aktivit včetně rekvalifikačních kurzů v rozsahu minimálně 5 kurzů či 20 odlektorovaných hodin. Bude doloženo potvrzením od instituce, pro kterou kurz lektoroval (musí být uvedeno téma a rozsah kurzu).
b) Vysokoškolské vzdělání a rekvalifikační knihovnický kurz akreditovaný MŠMT ČR a alespoň 5 let prokázané odborné praxe v oblasti přímých knihovnických a informačních služeb nebo v oblasti metodických služeb plus lektorská praxe v oblasti přímých knihovnických a informačních služeb v rámci vzdělávacích odborných aktivit včetně rekvalifikačních kurzů v rozsahu minimálně 5 kurzů či 20 odlektorovaných hodin. Bude doloženo potvrzením od instituce, pro kterou kurz lektoroval (musí být uvedeno téma a rozsah kurzu).
c) Pedagog vysoké školy v oboru informační služby, informační studia a knihovnictví se specializací na poskytování přímých knihovnických a informačních služeb a 5 let pedagogické praxe.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo kultury ČR, www.mkcr.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Místnost pro písemnou a praktickou část zkoušky . Uchazeč bude mít k dispozici PC s běžným textovým editorem a tabulkovým editorem a neomezeným přístupem k internetu. Počítač pro test s obrazovkou min. 17", klávesnice a myš. Ke zkoušce má dále uchazeč k dispozici psací potřeby a papír na poznámky.

Dále budou ze strany autorizované osoby zajištěny pro každého uchazeče manuály (v této nebo aktualizované verzi):

1) Balíková, Marie, Kubalová, Hana a Svobodová, Jaroslava. Katalogizace ve formátu MARC21: stručná instrukce a příklady pro knihy a některé typy pokračujících zdrojů. 2., aktualiz. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky, 2008. 163 s. ISBN 978-80-7050-539-7.
2) Hercová, Ludmila a Svobodová, Jaroslava. Katalogizace ve formátu MARC21: pokračující zdroje: stručná instrukce a příklady. 1. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky, 2006. 149 s. ISBN 80-7050-496-X.

Pro ověření kompetencí připraví autorizovaná osoba soubory, ze kterých se bude vybírat při jednotlivých ověřeních:

- Seznam 5 oborových bibliografických databází, které jsou dostupné na internetu a jsou provozovány v den konání zkoušky, včetně URL adres
- Seznam 5 faktografických databází, které jsou dostupné na internetu, jsou provozovány v den konání zkoušky a jsou vhodné k užití pro knihovnicko-informační služby, včetně URL adres
- Stručné popisy funkcí a modulů knihovnických systémů (software), které jsou užívány alespoň 10 knihovnami v ČR
- Soubor 50 konkrétních katalogizačních problémů, vybraných z databáze Národní knihovny ČR Dotazy ke katalogizaci
- 6 zvukových knih (v české nebo cizím jazyce)
- 30 turistických cizojazyčných map
- 6 vysokoškolských skript
- 6 hudebnin /notových záznamů v českém nebo cizím jazyce
- 100 odborných monografií v českém jazyce
- 100 odborných cizojazyčných monografií, tak, aby bylo pokryto:
- 50 s možností ověření věcného popisu (mezinárodní desetinné třídění a předmětové heslo) v katalogu Národní knihovny ČR
- 50 v anglickém jazyce, 30 v německém jazyce, 10 ve slovenském jazyce, 10 v ruském jazyce. Při ověřování musí být jazyková skladba rovnoměrně uplatněna
- 50 s možností ověření autora/ osobního jméno v Souboru národních autorit Národní knihovny ČR
- 50 s možností ověření autora/korporace v Souboru národních autorit Národní knihovny ČR
- 30 záznamů ve formátu MARC21 v cizím jazyce, kde každý záznam obsahuje 5 hrubých katalogizačních chyb a 3 hrubé chyby v interpunkci, dle standardu ISBD (International Standard Bibliographic Description – Mezinárodní standardní bibliografický popis). Uchazeč bude při opravě mít k dispozici dokument a k němu příslušný záznam.
- 50 pokračujících cizojazyčných děl (dokumentů) vydávaných od roku 1970
- 30 záznamů ve formátu MARC21 v cizím jazyce, které nemají uvedeny žádné indikátory, pouze jsou číselně označena čísla polí. Záznamy popisují díla vydaná v edici nebo časopisy. Uchazeč bude při opravě mít k dispozici dokument a k němu příslušný záznam bez indikátorů.
- 150 kopií titulních listů ve struktuře: 120 monografií, 30 pokračujících děl (díla vydaná v edici nebo časopis), z hlediska chronologického ve struktuře:
- 10 % 1850–1900
- 10 % 1901–1950
- 20 % 1951–2010
- 60 % 2010 a novější
- 100 kopií odborných článků v českých časopisech s rozsahem 4 strany a více
- 50 jednotlivých čísel odborně zaměřených českých časopisů vydaných v posledních pěti letech před datem konání zkoušky
- 50 kopií nebo originálů kartografických dokumentů vydaných od 19. do 21. století
- 50 hudebnin vydaných od 19. do 21. století

Z hlediska chronologického se musí u kartografických dokumentů a hudebnin jednat o dokumenty:
10 % dokumentů vydaných v letech 1850–1900
10 % dokumentů vydávaných v letech 1901–1950
20 % dokumentů vydávaných v letech 1951–2010
60 % dokumentů vydaných 2010 – a novějších

- kopie 50 katalogizačních záznamů zdigitalizovaných rukopisů s lokačními údaji a 50 titulních listů zdigitalizovaných starých tisků.

- 50 různých zadání z aktuálně platných znění legislativních norem (občanský zákoník, č. 40/1964 Sb., trestní zákoník, č. 40/2009 Sb., zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů a zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon)).
- 50 různých zadání (jméno, dílo, působnost, citát etc.) charakterizujících 50 různých osobností z politiky, vědy, kultury a společnosti v Českých zemích v 19. století.
- Psací potřeby, papír na psaní

Pro každou zkoušku musí být k dispozici seznam dokumentů, které jsou pro ověřování potřebné a seznam dokumentů, které byly vybrány pro zkoušku.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 3,5 až 5,5 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro kulturu, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty:
Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP)
Národní knihovna ČR
Národní technická knihovna
Ústav informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze
Knihovna Antonína Švehly Ústavu zemědělské ekonomiky a informací
Městská knihovna Kutná Hora
Knihovna Kroměřížska
Univerzitní knihovna Západočeské univerzity v Plzni
Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích